

РЕШЕНИЕ

№ 78

гр. Плевен , 29.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, II ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в
публично заседание на седми април, през две хиляди двадесет и първа година
в следния състав:

Председател: Весела Л. Сахатчиева
Членове: Рени М. Спартанска
Красимир И. Петракиев

при участието на секретаря Д.Н.Б.
като разгледа докладваното от Красимир И. Петракиев Въззивно гражданско
дело № 20214400500160 по описа за 2021 година

Производство по чл.258 и следващите от ГПК.

С Решение № 260084/11.12.2020 г., Никополски районен съд по гр. дело
№ 205/2020г. по описа на същия съд е осъдил, на основание чл. 124, ал. 2 от
ГПК във връзка с чл. 345 от ТЗ, чл. 232, ал. 2 от ЗЗД, чл. 92, ал. 1 от ЗЗД и чл.
86, ал. 1 от ЗЗД Г. П. Ц. от гр.Гулянци да заплати на "ЛИЗИНГОВА КЪЩА

СОФИЯ ЛИЗИНГ" ЕАД, ЕИК*** със седалище и адрес на управление в гр.
София, бул. "Ботевградско шосе"№ 459 представлявано от Р.А.Р., В.В.Т. и
Н.И.Б. (заедно и поотделно) сума в общ размер на 10153.70 евро, от които
неплатени лизингови вноски в размер на 1832.70 евро с легова равностойност
3584.45лв. за периода от 05.06.2018 г. до 22.11.2018 г. (дата на връщане на
автомобила), неустойка в размер на 3050.97 евро с легова равностойност
5967.19 лв., поради забава в плащанията на вноските от месец февруари
2018г. до месец ноември 2018 г., неустойка в размер на 20% от лизинговата
цена по договора в размер на 4851.60 евро с легова равностойност 9488. 90
лв., неплатени застрахователни премии по застраховка "Пълно каско" в

размер на 418.43 евро с левова равностойност 818.38 лв. – остатък от вноските за периода 06.08.2018 г. до 05.08.2019 г. съгласно застрахователна полица № 18-0300/30358002539 на ЗАД"Алианц България" и Удостоверение за платена застрахователна премия; 309. 34 лв. за застраховка "Гражданска отговорност" за периода от 03.08.2018 г. до 02.08.2019 г. съгласно застрахователна полица №BG/01/118002004964 на ЗАД"Алианц България" и Удостоверение за платена застрахователна премия и законната лихва върху всички искове считано от подаване на исковата молба – 21.02.2020 г. пред СРС до окончателното им изплащане.

Осъдил на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК Г. П. Ц. от гр.Гулянци да заплати на "ЛИЗИНГОВА КЪЩА СОФИЯ ЛИЗИНГ" ЕАД, ЕИК*** разноски в общ размер на 1683. 83 лв., от които 811.62 лв. – държавна такса, 250 лв. – депозит за ВЛ, 200 лв. – допълнителен депозит за ВЛ, 122. 21 лв. транспортни разходи на ВЛ и 300 лв. юрисконсулско възнаграждение.

Срещу така постановеното решение е постъпила въззивна жалба от Г. П. Ц.. В нея се правят оплаквания, че същото е порочно – постановено в нарушение на материалния закон и необосновано. Развива доводи, че договорът за лизинг е развален едностранно от лизингодателя. Автомобилът, който е бил предмет му е върнат и той го е продал на трето лице. Счита, че не е налице пълно изпълнение на договорно задължение, защото е заплащала голяма част от вноските. Счита, че РС-Никопол не се е съобразил със задължителното тълкуване на клаузите за неустойка съгласно ТР7/2013г. на ОСГТК на ВКС. Приема, че дължи заплащането на остатъкът от договорната цена от 1832.70 евро за неизплатени лизингови вноски, но не и другите суми както са претендирани. В заключение моли решението да бъде отменено, като неправилно и незаконосъобразно.

Постъпил е отговор на въззивна жалба от "ЛИЗИНГОВА КЪЩА СОФИЯ ЛИЗИНГ" ЕАД. В него се излагат доводи за неоснователност на жалбата. Твърди се, че фактическата обстановка е изцяло изяснена и не е спорна по делото, като се оспорва въведената във въззивната жалба. Счита, че е налице пълно изпълнение на договора, с оглед клаузата на т.1 раздел XI б. „ж“ от договора. Не приема финансовите затруднения на лизингополучателката за основание за неизпълнение на договора. Счита, че

се дължи неустойка за забава на плащанията на лизинговите вноски. Също не възприема възражението че не може да се претендира неустойка за забава заедно с неустойка за пълно неизпълнение. Също така твърди, че изцяло правилно е присъдена неустойката за разваляне на договора по вина на ответника на осн. чл.92 ЗЗД. Моли решението да бъде потвърдено, като претендира присъждане на разноски за настоящата инстанция.

Окръжният съд, като прецени доводите, изложени в жалбата и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

Въззивната жалба е подадена в законоустановения срок от активно легитимирана страна, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е частично основателна.

Съгласно нормата на чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното първоинстанционно решение е валидно, тъй като не е постановено в нарушение на правни норми, които регламентират условията за валидност на решенията – постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определеното съдържание.

Въззивната инстанция приема, че решението в обжалваната част е допустимо, тъй като са били налице положителните предпоставки и са липсвали отрицателните за предявяване на исковата молба, а съдът се е произнесъл именно по исковата молба с която е бил сезиран, поради което няма произнасяне в повече от поисканото.

Правилно и обосновано на събраните по делото доказателства съдът е приел за установена фактическата обстановка по делото, която накратко е следната:

Безспорно между страните е, че на 30.07.2015 г. "Лизингова къща София лизинг" ЕАД сключило лизингов договор № 40887 с Г. Ц., като по силата на договора на Г.Ц. било предоставено ползването на автомобил марка "Пежо", модел 508 ACTIVE 2. 0 HDI/140 FAP BVM6 BUSINESS с ДК№***, шаси

№***, подробно индивидуализиран в Приложения № 1 към лизинговия договор и приемо-предавателния протокол към него.

На 30.07.2015 г. автомобилът бил предаден на лизингополучателя, което е видно от представения приемо-предавателен протокол към лизингов договор № 40887/30.07.2015 г.

Също не се спори, че по договора са извършени частични плащания, като била внесена първоначалната вноска в размер на 4450.73 евро и били внесени останалите вноски до тридесет и четвъртата месечна вноска включително, която била дължима за месец май 2018 г. Вноските от месец февруари 2018 г. до месец май 2018 г. били платени със закъснение на 20.07.2018 г. След 20.07.2018 г. въззивницата Ц. не е правила плащания по договора, но продължила да ползва лизинговата вещ.

Установено по делото е, че лизингополучателят Ц. върнала автомобила на 22.11.2018 г., за което бил съставен приемо-предавателен протокол, но не заплатила задълженията си по договора. Към датата на връщане на автомобила дължала вноски за месеците юни, юли, август, септември, октомври и ноември 2018 г., неустойки за забава в плащането на лизинговите вноски, премии за застраховки "Пълно каско" и "Гражданска отговорност" за 2018 г.

Спорни между страните са въпросите дължи ли въззивницата заплащането на исковите суми, така както са описани в исковата молба.

В случая следва да се има предвид, че както същите са изброени става въпрос за няколко субективно съединени иска, всички основаващи се на клаузите на лизинговия договор. Макар и съдът да не се е произнесъл с отделни диспозитиви, исковете са обособени, като цена и основание.

По делото е установено, че страните са били обвързани от договор за финансов лизинг. Съгласно чл. 342, ал. 2 от ТЗ с договора за финансов лизинг лизингодателят се задължава да придобие вещ от трето лице при условия, определени от лизингополучателя, и да му я предостави за ползване срещу възнаграждение. Текстът урежда типичното съдържание на облигационното отношение, породено от този договор: задължението на

лизингодателя да придобие в собственост и предостави за ползване определената в договора вещь на лизингополучателя срещу задължението на последния да заплаща лизингови вноски, съгласно уговорен погасителен план, както и да извършва други плащания, съгласно клаузите на договора. Съдържанието на договора може да предвиди възможност на лизингополучателя да придобие вещта - чл. 342, ал. 2 и ал. 3 ТЗ. Съдържанието на договора за финансов лизинг го определя като особен вид инвестиционен кредит, при който общата стойност на лизинговите вноски, дължими от лизингополучателя, се изчислява така, че да покрива цената, по която лизинговата компания е придобила вещта, нейните разноски, а също така и печалбата ѝ, т. е. налице е правен резултат като при усвоен кредит, чието погасяване става чрез лизинговите вноски. /така и в практиката на ВКС по чл. 290 от ГПК - решение № 120 от 10.11.2010 г. на ВКС по т. д. № 1025/2009 г., I т. о., ТК, докладчик съдията Е. М. /. Това обуславя и интереса на лизингодателя в договора за финансов лизинг да получи цялото лизингово възнаграждение и да се разпорежи с вещта, за разлика от интереса при оперативния лизинг, който е свързан с получаването на всяка отделна лизингова вноска, дължима срещу ползването на вещта.

Ето защо първият иск за сумата от 1832.70 евро с легова равностойност 3584.45лв., представляваща неплатени лизингови вноски за периода от 05.06.2018 г. до 22.11.2018 г. (дата на връщане на автомобила) е изцяло основателен и доказан. Както бе посочено по-горе през този период лизингополучателката е ползвала автомобила. Договорът не е бил развален и следователно тя дължи заплащането на лизинговата цена. Вноски не са заплащани. Задължението за заплащане на вноски отпада с развалянето на договора и връщането на вещта. По делото не се спори, че с едностранно изявление за разваляне на договора поради твърдяно неизпълнение на задълженията на лизингополучателя да заплаща уговорените в погасителния план лизингови вноски за периода 05.02.2018 г. – 22.11.2018г. Неизпълнението на тези задължение страните изрично уговорили да обуславя възможност за лизингодателя да развали договора /чл. XI, т. 1 и б. ж от лизинговия договор/.

В чл. 87, ал. 1 от ЗЗД са уредени елементите от фактическия състав на развалянето на договор, като общото правило е, че договорът се разваля от

изправната страна с извънсъдебно едностранно изявление до длъжника. Упражняването на това право се предпоставя от предупреждение, свързано с искане за изпълнение в подходящ срок, както и с изявление, че договорът се смята за развален в случай на неизпълнение в дадения срок. Разпоредбата на чл. 87, ал. 1 ЗЗД е диспозитивна и страните по договора могат да се отклонят и уговорят други условия и начин на разваляне.

Прекратяването на действието на договора с едностранно волеизявление от изправната страна - лизингодател преди изтичане на срока му представлява разваляне на договора, ако основанието за прекратяване на облигационната връзка е виновно неизпълнение на задължение от страна на лизингополучателя. С оглед характера на насрещните престации - за продължително изпълнение на лизингодателя /предоставяне на ползването на вещта/ и за периодично изпълнение на лизингополучателя /за заплащане на лизинговата цена на вноски/ развалянето на договора има действие занапред / чл. 88, ал. 1, изр. 1 пр. 2 от ЗЗД/. Предсрочното прекратяване на договора за лизинг обуславя прекратяването на изпълнението на договорните задължения занапред, което означава, че лизинговите вноски с падеж след тази дата не са дължими. Но безспорно такива са дължими до датата на връщане на вещта и прекратяване на договора /с оглед връзката и с договора за наем по чл.232 от ЗЗД/ уредена в чл.345 от ТЗ. Затова е тази сума се дължи и искът е доказан по своето основание и размер, с оглед заключението на съдебно икономическата експертиза.

Вторият иск е за неустойка в размер на 3050.97 евро с легова равностойност 5967.19 лв., поради забава в плащанията на вноските от месец февруари 2018г. до месец ноември 2018г. Този иск въззвиваемото дружество основава на уговореното в раздел IV, т. 6.1 от договора в случай на забава в плащането от лизингополучателя повече от пет дни, същият дължал неустойка в размер на 1% за всеки ден забава.

Третият иск е за неустойка в размер на 20% от лизинговата цена по договора в размер на 4851.60 евро с легова равностойност 9488.90 лв. Същият се основава на раздел XI, т. 3 от лизинговия договор.

Тъй като и двата иска за неустойка следва да се посочи общо, че съгласно задължителната за съдилищата съдебна практика отразена в

Тълкувателно решение № 7 от 13.11.2014 г. на ВКС по д. № 7/2013 г., ОСГТК, докладчик Е.М. „Не се дължи неустойка за забава по чл. 92, ал. 1 от ЗЗД, когато двустранен договор, който не е за продължително или периодично изпълнение, е развален поради виновно неизпълнение на длъжника. Дължима в такава хипотеза е единствено неустойка за обезщетяване на вреди от неизпълнението поради разваляне - неустойка за разваляне, ако такава е била уговорена.“ В мотивите изрично е посочено, че двустранен договор, който е за продължително или периодично изпълнение, подлежащ на разваляне за в бъдеще, уговорената между страните неустойка за забава се дължи - в случай на неточно, вкл. забавено изпълнение, обусловило развалянето, но само за онази част от сделката, чието действие се запазва. Съответно кредиторът ще може да търси и неустойката за обезщетяване на вреди поради настъпилото за в бъдеще разваляне (неустойка за развалянето), но за другата част от сделката, ако такава неустойка реално е била уговорена.

В настоящия случай договорът е именно с продължително периодично плащане и развалянето му е за в бъдеще. Т.е. възможно е претендирането на неустойка както за забава, така и за обезщетение на вредите от неговото разваляне по вина на длъжника – лизингополучател.

Това обуславя и доказаност на двата иска по основание. Що се касае до размера на същите, съдът счита, че са налице предпоставките на чл.92 ал.2 от ЗЗД и следва да се намали техния размер. По отношение на неустойката за забава, която е договорена, като 1% на ден, съдът счита, че същата договорка формира обща база от 365% на година, което надхвърля всяка нормална лихва предлагана от банкови и финансови институции, а дори законната лихва. В периодът който се претендира неустойката за забава от 06.02.2018г. до месец 11.2018г. законната лихва

Определена е с Постановление № 100 от 29.05.2012 на МС

За задължения в левове - основният лихвен процент на Българската народна банка, в сила от 1 януари, съответно от 1 юли, на текущата година плюс 10 процента (в сила от 01.07.2012г.) ОЛП на БНБ за периода е 0%. Ето защо съдът счита, че предвид наличието на частично изпълнение над 50% от вноските по договора, както и че лизинговата вещ е върната на лизингодателя който се е разпоредил с нея отново уговорената неустойка за забава плащането на лизингови вноски, като процент е прекомерна и многократно

надвишава претърпените вреди. Поради това същата следва да се намали до размера на законната лихва за исковия период от 10%. Всяка от вноските е в размер на 305.45лв. и неустойката изчислена от съда е в общ размер на 115.26 евро с левова равностойност 228.83лв. Именно тази сума следва да се присъди, като неустойка за забавено плащане на лизинговите вноски за периода от месец февруари 2018г. до месец ноември 2018г. Първоинстанционния съд е присъдил изцяло претендираната сума, поради което решението в тази му част следва да се отмени и да се постанови друго по същество на спора, с което да се отхвърли предявения иск за разликата от 115.26 евро с левова равностойност 228.83лв. до претендираните 3050.97 евро с левова равностойност 5967.19 лв.

Също прекомерна съдът счита и неустойката по раздел XI, т. 3 от лизинговия договор. С тази клауза е договорено, че при пълно неизпълнение или като обезщетение при разваляне на договора по вина на лизингополучателя, той дължи неустойка в размер на 20% от общата стойност на договора в допълнение към другите неустойки и обезщетения.

По отношение основателността на този иск и възражението, че не е налице пълно неизпълнение, следва да се отбележи, че хипотезите в клаузата на договора са две и съдът намира за налична втората от тях. Дори и да се приеме, че не е налице пълно неизпълнение то тази неустойка ще е дължима, тъй като договорът е развален по вина на лизингополучателя.

Видно от договора, че същият е на обща стойност 24258.26 евро с левова равностойност 47504.95лв. От заключението на вещото лице става ясно, че въззивницата е заплатила първоначалната вноска от 4450.73евро, както и всички вноските, лихви и допълнителни задължения за застраховки Каско и гражданска отговорност до м.05.2018г. включително или общо внесени 39937лв. Видно е при това положение, че към момента на прекратяване на договора са внесени суми над 80% от неговата стойност, като дори само главниците надхвърлят 50%. Т.е. при развалянето му е налице частично изпълнение на по-голяма част от договорните задължения. В същност, оставащите от развалянето на договора през м.11.2018г., до изтичането на неговия срок на действие вноски за общо 20 месеца са в общ размер на 6109 евро. Неустойката, която се претендира е в размер на 4851.60

евро, която сума се приближава почти до пълното изпълнение. При положение, че лизинговата вещ, с посочена в договора цена от 22253.63 евро е върната без да са установени неизправности, които да изключват нейната употреба не може да се приеме, че размерът на вредите настъпили за лизингодателя съответства на претендираната сума. Съдът счита, че този размер е съизмерим с 20%, но не от цялата цена на договора, а от размера на неизпълнената част, защото след връщането на колата и разпореждането с нея по-голямата част от вредите са обезщетени. Ето защо при условията на чл.92 ал.2 от ЗЗД следва да се намали размера на неустойката по раздел XI, т. 3 от лизинговия договор за обезщетение при разваляне на договора по вина на лизингополучателя. В случая уговорената неустойка е прекомерно голяма с оглед вредите, които е претърпял кредитора, а е налице и частично/повече от 50%/ изпълнение на договора до неговото разваляне. Ето защо съдът счита, че дължимата неустойка е в размер на 20% от неизпълнената част от договора общо 6109 евро или 1221.80 евро с левова равностойност 2392.65лв. Тази по размер неустойка напълно ще обезщети вредите претърпени в следствие на разваляне на договора.

Решението на НРС в тази си част се явява неправилно и следва да се отмени, като се отхвърли предявения иск за разликата от 1221.80 евро с левова равностойност 2392.65лв до претендираните 4851.60 евро с левова равностойност 9488. 90 лв.

По отношение на претенциите за сумите от 418.43 евро с левова равностойност 818.38 лв., представляващи неплатени застрахователни премии по застраховка "Пълно каско"– остатък от вноските за периода 06.08.2018 г. до 05.08.2019 г. съгласно застрахователна полица № 18-0300/30358002539 на ЗАД"Алианц България" и Удостоверение за платена застрахователна премия и 309.34 лв. за застраховка "Гражданска отговорност" за периода от 03.08.2018 г. до 02.08.2019 г. съгласно застрахователна полица №BG/01/118002004964 на ЗАД"Алианц България" и Удостоверение за платена застрахователна премия, съдът счита, че същите се дължат от въззивницата и следва да бъдат присъдени изцяло. Застраховката ГО е задължителна по силата на българското законодателство и лизингодателят, като собственик е длъжен да я заплати. По време на възникване на задължението договорът не е бил прекратен, автомобилът се е намирал в

лизингополучателя и следователно по силата на договора е следвало да заплати тази сума. Застраховката „Автокаско“ независимо, че има доброволен характер е задължителна по силата на договора за лизинг и следва да се заплаща от лизингополучателя. Итова задължение е възникнало преди разваляне на договора и по време на ползване на автомобила от лизингополучателя, поради което последния отговаря за него.

В тази си част решението е правилно, обосновано и следва да бъде потвърдено.

С оглед на всичко гореизложено решението следва да бъде отменено частично, както е описано, а също и в частта за разноските, като Г.Ц. бъде осъдена да заплати на „ЛИЗИНГОВА КЪЩА СОФИЯ ЛИЗИНГ“ ЕАД разноси за двете инстанции в размер на 701.06лв, съобразно отхвърлената и уважена част от исковете.

Водим от горното, Окръжният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260084/11.12.2020 г., постановено от Никополски районен съд по гр. дело № 205/2020г. по описа на същия съд в частта му, в която е осъдил, на основание чл. 124, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 345 от ТЗ, чл. 232, ал. 2 от ЗЗД, чл. 92, ал. 1 от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД Г. П. Ц. от гр. Гулянци да заплати на "ЛИЗИНГОВА КЪЩА СОФИЯ ЛИЗИНГ" ЕАД, ЕИК*** със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. "Ботевградско шосе" № 459 представлявано от Р.А.Р., В.В.Т. и Н.И.Б. (заедно и поотделно) разликата от 115.26 евро с левова равностойност 228.83лв. до претендираните 3050.97 евро с левова равностойност 5967.19 лв., представляваща неустойка по раздел IV, т. 6.1 от договор за лизинг, поради забава в плащанията на вноските от месец февруари 2018г. до месец ноември 2018 г., както и разликата от 1221.80 евро с левова равностойност 2392.65лв до претендираните 4851.60 евро с левова равностойност 9488. 90 лв., представляваща неустойка по раздел XI, т. 3 в размер на 20% от лизинговата цена по договора, както и в частта му относно присъдените разноси, като вместо него и *на основание чл.271 от ГПК, ПОСТАНОВЯВА:*

ОТХВЪРЛЯ предявеният от "ЛИЗИНГОВА КЪЩА СОФИЯ ЛИЗИНГ" ЕАД, ЕИК*** със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. "Ботевградско шосе" № 459 представлявано от Р.А.Р., В.В.Т. и Н.И.Б. (заедно и поотделно) иск с правно основание чл. 345 от ТЗ, чл. 232, ал. 2 от ЗЗД, чл. 92, ал. 1 от ЗЗД против Г. П. Ц. от гр. Гулянци ЕГН ***** за разликата от **115.26** евро с левова равностойност **228.83** лв. до претендираните 3050.97 евро с левова равностойност 5967.19 лв., представляваща неустойка по раздел IV, т. 6.1 от договор за лизинг, поради забава в плащанията на вноските от месец февруари 2018г. до месец ноември 2018 г., както и разликата от **1221.80** евро с левова равностойност **2392.65** лв. до претендираните 4851.60 евро с левова равностойност 9488. 90 лв., представляваща неустойка по раздел XI, т. 3 в размер на 20% от лизинговата цена по договора, ведно със законната лихва върху всяка от сумите, считано от датата на предявяване на иска – 21.02.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, като НЕОСНОВАТЕЛЕН И НЕДОКАЗАН.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260084/11.12.2020 г., постановено от Никополски районен съд по гр. дело № 205/2020г. по описа на същия съд , в останалите му обжалвани части, като ЗАКОНОСЪОБРАЗНО.

ОСЪЖДА на основание чл. 78 ал.1 от ГПК Г. П. Ц. от гр. Гулянци ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на "ЛИЗИНГОВА КЪЩА СОФИЯ ЛИЗИНГ" ЕАД, ЕИК*** със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. "Ботевградско шосе" № 459 представлявано от Р.А.Р., В.В.Т. и Н.И.Б. (заедно и поотделно) направените деловодни разноси за двете инстанции в размер на 701.06лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщението до страните, че е изготвено по реда на чл.280 и следващите от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____